

FELADATGYŰJTEMÉNY ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLATOT TELJESÍTŐ ÓVODAPEDAGÓGUS-JELÖLTEK SZÁMÁRA

Bújdosóné Papp Andrea
Fazekas Jánosné
Kovácsné Bakosi Éva
Olvasztóné Balogh Zsuzsanna
Pálfi Sándor
Tamásiné Dsupin Borbála
Vargáné Nagy Anikó

Debreceni Egyetem

2015

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Készült a SZAKTÁRNET (TÁMOP-4.1.2.B.2-13/1-2013-0009)
pályázat keretében

lektorálta:

Szerepi Sándor

Szerkesztette:

V. Gönczi Ibolya

ISBN 978-963-473-396-6

A feladatgyűjtemény tematikája

<i>AZ ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT</i>	2. o
<i>Az összefüggő szakmai gyakorlat általános feladatai, követelményei</i>	3. o
<i>A feladatok heti súlyozása</i>	5. o
<i>A gyakorlati záróvizsga rendje</i>	9. o
<i>KRITÉRIUMRENDSZER ÉS AZOK MÉRÉSE</i>	11. o
– <i>Kritériumlista</i>	
11. o	
– <i>A kritériumok leírása</i>	
13-27. o	
– <i>A kritériumok megállapíthatósága</i>	
13-27. o	
– <i>A fejlesztés eszköze, módszere</i>	13-27. o
– <i>A kritériumok szintjének mérése, értékelése</i>	
13-27. o	
<i>SZEMPONTOK – ELEMZÉS – ÉRTÉKELÉS</i>	28. o
– <i>Néhány általános szempont a gyakorlati munka elemzéséhez, értékeléséhez</i>	28. o
– <i>Kritériumrendszer a hallgatói tevékenység- és feladatrendszer értékelési szempontjaihoz</i>	31. o
– <i>Megfigyelési lap - A hallgatói tevékenység- és feladatrendszer elemzési, értékelési szempontrendszer</i>	34.o.

Melléklet

ÖSSZEFÜGGŐ KÜLSŐ SZAKMAI GYAKORLAT

A külső szakmai gyakorlat célja:

Az óvodapedagógusi pályához szükséges kompetenciák, elsősorban a szakmai ismeretek, a gyakorlati alkalmazáshoz szükséges általános és speciális képességek és attitűd fejlesztése.

- A folyamatos nevelőmunka során a képzés időtartama alatt elsajátított ismeretek alkalmazása, a mélyebb érzelmi kapcsolatra épülő együttműködés kialakítása a gyermekekkel.
- A napi tevékenységek szervezésével, vezetésével a hallgató játzóképességének, és szervezőképességének tökéletesítése.
- A szakmai ismeretek integrált, komplex, fokozott önállósággal történő alkalmazása.
- A konstruktív pedagógia alkalmazása, a konstruktív, felfedező tanulás, a problémahelyzetek megoldása, kreativitás fejlesztése.
- A gyerekek egyéni fejlettségéhez, fejlődési üteméhez igazodó differenciált képességfejlesztés gyakorlása.
- A családokkal való együttműködés sokszínű gyakorlatának megismerése, kapcsolattartás gyakorlása.
- Az önelemzés, önértékelés gyakorlásával az önismeret fejlesztése.
- A kommunikációs készség tökéletesítése, a gyermekekkel, a szülőkkel, illetve a kollégákkal való kapcsolatteremtés és együttműködés során.

Mikor? Milyen időkeretekben szerveződik?

A 6. félévben (általában április második hetétől) kerül sor a külső szakmai gyakorlatra. Meg lenne az előnye annak is, ha a 6. félévet az összefüggő gyakorlattal kezdené a hallgató. Legnagyobb előnye a záróvizsgára való felkészülés támogatása lenne, ha még visszatérnének az intézménybe a hallgatók a hátralévő oktatási hetekben. Ebben az esetben viszont a szakdolgozat elkészítésének határidejét kellene módosítani május 1-re vagy február 1-re.

A záró szakmai gyakorlat időtartama egybefüggően:

8 hét = 200 óra

Hol tölti a hallgató az összefüggő szakmai gyakorlatát?

A gyakorlatot a kar által kijelölt óvodákban lehet teljesíteni, melynek megszervezéséért a gyakorlati képzést koordináló oktató felelős.

A záróvizsgán megvalósítandó tevékenységi területet csoportonként az utolsó hallgató 3 napos egyéni hospitálását követően, húzással ismerhetik meg a hallgatók. Ennek lebonyolításában a gyakorlatvezető óvodapedagógus, és a gyakorló óvoda gyakorlatért felelős helyettese vesz részt, illetve felügyeli azt.

Az óvoda helyi nevelési programjához igazodóan a pontos témát az óvodában kapja meg a hallgató.

A gyakorlat színhelye: A Kar által - az óvodavezetőkkel egyeztetett gyermekcsoportban, és mentor óvodapedagógusok részvételével-, a hallgatóval előzetesen ismertetett óvodai gyakorlati képzést vállaló óvodai hálózatban.

Az összefüggő szakmai gyakorlat általános feladatai, követelményei

1. **Ismerje meg** a gyermekcsoport életkori és egyéni jellemzőit, és az óvónővel közösen átgondolt pedagógiai program alapján végezzen tervszerű nevelőmunkát. Vegye figyelembe a hallgató a nevelőmunka és a tervezés **helyi sajátosságait**, kezdeményezéseit.

Az első napokban ismerkedjen az óvodával (Helyi Pedagógiai Program, környezet, személyi feltételek stb.), a gyermekekkel. Kapcsolódjon be minél aktívabban a gondozó-nevelő munkába. A továbbiakban ezeket a tevékenységeket nagy önállósággal szervezze, irányítsa.

2. A gyermekekkel való együttműködésében legyen tekintettel az **egyéni különbségekre, eltérésekre, ez mutakozzon meg** tervezőmunkájában, **differenciált bánásmódjában, elfogadó attitűdjében**
3. **Megismerve** a **gyermekek szükségleteit, szokásait, a helyi sajátosságokat**, a csoport életrendjét és tanulási formáit, a játék és a tapasztalás útján történő játékos tanulás kerüljön előtérbe.
4. A gyermeki tevékenységek, magatartás- és viszonyrendszer **tervezése** során (a 8 hetet átgondolva) folyamatokban gondolkodjon, figyelembe véve az évszakot, az aktuális eseményeket, a megfigyelendő jelenségeket, a gyermekek egyéni és közös élményeit, az ünnepeket, hagyományokat, az elvégzendő munkafolyamatokat, s a legfontosabbat, a

játékot. **Alkalmazza a projekt módszert.** A feldolgozásban **törekedjen a tevékenységben történő tapasztalatszerzésre, képességfejlesztésre és a komplexitásra.**

5. A projektből **készítsen heti pedagógiai programot**, melynek szerkezete (tekintettel a területi tervezés sokféleségére), követheti a gyakorlatvezető óvodapedagógus által készített programot, vagy az óvodai gyakorlati képzés során tanult formát.
6. Vegyen részt a gyermekek játékában, ismerje meg a gyermekek játékszükségleteit, tervezze azok teljesülésének optimális lehetőségeit, gyakorolja a feltételek önálló megteremtését (pl. tapasztalat és élményszerzések, eszközök, kiegészítők készítése, hely, nyugodt légkör). Tudatosan válogasson és szervezzen képességfejlesztő játékokat.
7. A hallgató **gyakorolja az élethelyzetekben, tevékenységekben** a nap folyamán, valamint a kezdeményezett és kötelező játékos tanulási folyamatokban a **tervszerűen fejlesztő nevelőmunkát**, valamint a spontán helyzetek megoldását.
8. Délutáni pihenőt megelőzően olvasson vagy mondjon **mesét** a gyermekek számára.
9. Rendszeresen tervezze és vezesse a **mindennapi testneveléseket** - lehetőleg szabadban.
10. Az óvodában az óvodapedagógusok sajátos társadalmi közegben, a szülőkkel, és más intézményekkel **együttműködve** nevelnek. A hallgató törekedjen ezeknek a hatótényezőknek a megismerésére.
(Családlátogatás, bölcsődelátogatás, iskolalátogatás, Nevelési Tanácsadó látogatása, közös ünneplés a szülőkkel stb.)
11. A hallgató kreatívan készüljön az óvodai élet szervezésére, ugyanakkor a tapasztalt gyakorlatvezető óvodapedagógussal konzultálva gazdagítsa **módszertani kultúráját**.
12. A mentor óvónő segítségével a hallgató **gyakorolja az önelemzést, önértékelést**, az önreflexiót, és ez alapján induljon el a tudatos önfejlődés, önfejlesztés útján. Ismerkedjen meg az alkotó, újat kereső törekvésekkel is, amennyiben ez az adott óvodára jellemző.
13. A nyolc hét során, napi rendszerességgel készüljön **kéthasábos vázlattal**, illetve folyamatosan írjon feljegyzéseket a gyakorlati naplóba, melyeket a gyakorlatvezetővel véleményeztessen.
A gyakorlati napló módszeres, átgondolt vezetése tartalmi és formai tekintetben is a gyakorlati jegy részét képezi. Megfigyelései, elemző megjegyzései során a szaknyelv alkalmazása alapkövetelmény, mint ahogyan az az önelemzés, és az önértékelés is.
14. Igyekezzen **kapcsolatba** kerülni az óvoda minél több dolgozójával, a nevelőtestület tagjaival. Szerezzen tapasztalatot a település óvodát érintő hatásairól, jellemzőiről.

Feladatok heti súlyozása

1. hét

Hospitálás: 2 nap délután: 12⁰⁰-16³⁰, 3 nap délelőtt: ¾ 8 óra – 13 óráig gyermekcsoportban.)

A csoportba járó gyermekek és a gyakorlatvezető óvodapedagógus munkájának megfigyelése, az írásbeli munkák tanulmányozása, saját írásbeli feladat teljesítése.

- a) Ismerkedés az óvoda és a település szociológiai jellemzőivel (rövid feljegyzéskészítés)
- b) Ismerje meg az óvoda nevelési programját, (alapelv-, óvodakép, gyermekkép) személyi, tárgyi környezetét. A heti és napirendet, illetve a csoport életrendjét szabályozó dokumentumot írásban is rögzítse
- c) Készítsen rövid feljegyzést: a gyerekcsoportról:
  - csoport összetétele
  - gyerekek családi háttere
  - társakhoz – felnőttekhez való viszony
  - szabályok, szokások alakulása
- d) Az adott óvodai csoport hosszabb távú tervezési dokumentációjának tanulmányozása, és a 2-6 hétre vonatkozó részletesebb program kidolgozása, **projektek készítése**.
- e) A hallgató aktívan vegyen részt a gondozási és szervezési feladatok megoldásában, a játéktevékenység feltételeinek megteremtésében.
- f) Figyelje meg és írásban rögzítse a gyakorlatvezető óvodapedagógus játéktámogató tevékenységét, képességfejlesztő tevékenységeit, gyerekekhez való viszonyát. (2 nap)
- g) Aktív közreműködéssel törekedjen a személyes kapcsolat kiépítésére, kontaktusteremtésre és tartásra, a gyermekek alaposabb megismerésére.

2. hét

A **játék és a munka jellegű** tevékenységek, továbbá a **művészeti nevelés: az irodalom, vizuális nevelés és ének-zenei nevelés tervezése, vezetése** a gyakorlatvezető óvodapedagógus segítségével.

- a) A választott, ill. az aktuális projektből készítsen **heti tervet**, végezzen gyűjtőmunkát, készüljön fel a tevékenységek szervezésére, gyakorlati teljesítésére – szükség szerint a gyakorlatvezető óvodapedagógus kisebb segítségével és útmutatásával.
- b) A hallgató a gyermekeket megismerve, gondolja át a folyamatban lévő és várható játéktevékenységet /eszkögzdagítás, tapasztalat- és élményszervezés/.
- c) Naponként gondoskodjon arról, hogy a gyermekek játékötleteihez, egyéni és csoportos élményeinek eljátszásához a szükséges eszközök a gyermekek számára hozzáférhetőek legyenek. A feltételek megteremtésében működjön együtt a gyermekekkel. Gyarapítsa az eszköztárat. Inspiráló, motiváló szerepe igazodjon a játék sajátosságaihoz és a gyermekek szükségleteihez.
- d) A játéktevékenységről, a munkafolyamatokról, valamint a szervezett tevékenységekről szerzett tapasztalatait a hallgató rögzítse a gyakorlati naplójába! Készítsen összefoglaló heti önértékelést heti tevékenységéről!
- e) A hallgató naponta szervezzen játékos mozgásfejlesztő szabályjátékot.
- f) Kapcsolódjon be a gyakorlatvezető óvodapedagógus adminisztrációs feladatainak megoldásába.
- g) A **hallgatót** ebben a szakaszban a **gyakorlatvezető óvodapedagógus segítheti** a gyakorlati munka közben, bemutatva az ajánlott megoldást (a személyes minta, modellszerep ekkor még fokozottabban érvényesülhet).
- h) A hallgató naponta önelemzést, önértékelést végez, melyre a gyakorlatvezető óvodapedagógus reflektál (felkészülés, tervezés, gyakorlati feladatmegoldás, elemzés, szakmai magatartás, munkához való viszony). A hallgató az értékelés összegzését a füzetébe rögzíti.
- i) A hallgató a 2. héttől mindig délelőttös (${}^{3/4}8 - 13^{00}$)

3. hét

A játék-és munkajellegű tevékenységek szervezése, az irodalom, a testnevelés, az, matematika és a környezetismereti tevékenység tervezése és vezetése - fokozott önállósággal, és a külső világ tevékeny megismerésében a komplexitásra törekvéssel.

- a) A hallgató tekintse át a feladatok tervezéséhez a szakirodalmat, a csoport tervezési dokumentumát!

- b) Alkalmazza a differenciálás eszközeit a tervezéskor. Irányítás közben törekedjen a gyermekek életkori, egyéni sajátosságainak, eltérő képességeinek megismerésére, differenciált fejlesztésére.

A **hallgató** a tervező munkájához, a tevékenységek vezetéséhez **indokolt esetben kérhet** segítséget.

- c) A hallgató- felkészültségét, írásos tervét, gyakorlati munkáját önkritikusan, a szakmai ismeretek birtokában elemezze. Mutasson rá a problémák okaira. Igény szerint tanulmányozza az ismeretek pótlásához szükséges szakirodalmat. Egész heti tevékenységét írásban is értékelje.

4. hét

A délelőtti napirendi tevékenységek, nevelési feladatok teljesítése, szervezése és vezetése fokozott önállósággal történik.

A gyakorlatvezető óvodapedagógus a felkészülést és a megvalósítást kíséri figyelemmel.

- a) A hallgató önállóan készüljön fel a tanulási folyamat tervezésére és vezetésére tervezési dokumentuma **alapján**.
- b) A nevelési helyzetek, szokásalakítás, illetve valamennyi tevékenységhez kapcsolódó feladatteljesítés közben felmerült nehézségeit a hallgató a gyakorlatvezető óvodapedagógus segítségével **nélkül** igyekezzen megoldani.
- c) Naponta készüljön fel az általa vezetett tevékenységek mintaszerű elemzésére, pszichológiai, pedagógiai és módszertani szempontból, melyet írásban is rögzítsen.

5. hét

A délelőtti tevékenységek irányítása- a tervezési dokumentum alapján - teljes önállósággal történik. (A gyakorlatvezető óvodapedagógussal megbeszélte program alapján a kevésbé eredményes tevékenységeket lehet többször is gyakorolni.)

- a) Készítse el a csoport következő hétre vonatkozó részletes pedagógiai programját a **gyakorlati záróvizsgára is készülve**.
- b) A tervezéskor és a gyakorlati megvalósításkor törekedjen a gyermekek egyéni jellemzőihez igazodó differenciált bánásmódra és fejlesztésre.

- c) Működjön közre a családokkal való kapcsolattartásban. Keresse naponként a lehetőséget a szülővel való rövid beszélgetésekre.
- d) A hallgató naponta komplex módon elemezze munkáját, indokoljon és értékeljen. Elméleti ismereteit folyamatos ellenőrizze, és szükség szerint frissítse, ill. egészítse ki. Az elemzések során alkalmazza fejlődéslélektani ismereteit a gyermekek mind hitelesebb és pontosabb megismerésére, jellemzésére. Elemzését írásban is rögzítse.
- e) Törekedjen a komplex nevelőmunkára, a csoport hagyományok ápolására, az együttes élmény nyújtására, az aktuális feladatok megoldására.
- f) Az intézmény jelzése alapján készüljön a gyakorlati záróvizsga napjára, vegye figyelembe az erre vonatkozó instrukciókat.

6. hét

A **délelőtti** tevékenységek **igényes, átgondolt** megtervezése, önálló irányítása. A nevelőmunka szakszerű, problémafeltáró elemzése.

A hallgató a gyakorlatvezető óvodapedagógussal egyeztetve gyakorolja azokat a tevékenységeket, mozgósítja azon képességeit, amelyekben eddig kevésbé volt sikeres /pld: szervezés, kommunikáció, figyelem megosztás stb./

- a) Készüljön fel a záróvizsga napjának tevékenységeire /tervezés, szervezés, elemzés/.

A tervezési tevékenységének tartalma:

Napiterv:

- várható játéktevékenységek
- a feltételek /élmények, eszközök, hely stb./ biztosítása
- a jelölt által tervezett kezdeményezések, gyermeki tevékenységek
- nevelési feladatok, szokások
- képességfejlesztés, differenciálás

Kéthasábos vázlat: a tanulási folyamat írásos tervezése

A gyakorlati záróvizsga rendje

A hallgató számára a *záró foglalkozás napját az intézmény, anyagát a mentor óvónő* határozza meg, és azt legkésőbb a *hatodik hospitálási hét utolsó munkanapján* ismerteti a hallgatóval.

Gyakorlati munkáját a záróvizsga napján teljes önállósággal kell végeznie.

A záróvizsga napon a hallgató 7.30 - 10.30-ig önálló gyakorlati munkát végez a napirend szerint. Ezt követően 11.00-12.00 óráig komplex módon elemzi munkáját, válaszol a bizottság által feltett kérdésekre.

A záróvizsga **elnöke**: DEGYF Kar oktatója.

tagjai: az adott óvoda óvodavezetője, a gyakorlatvezető óvodapedagógus, esetenként meghívott vendégek

A külső szakmai gyakorlat dokumentációját adják:

- **Gyakorlati napló** - a hat félévről együtt. (A gyakorlati naplót az elnök aláírásával hitelesíti.)
- A hallgató **értékelő lapja**
- **A hallgató által a zárónapra elkészített írásbeli (tervezési) dokumentáció**
(A hallgató a záróvizsga napjára készített terveit esztétikus formában, géppapírra írva, műanyag dossziéban adja le a záróvizsga elnökének.)

A gyakorlati napló (ugyanaz a füzet, melyet az előző 5 félévben is vezetett) követelményei:

- **Alapvetően megegyezik az előző félévek követelményével, amiben más, az az összefüggő gyakorlat hosszabb időtartamából (8 hét), és az összetettebb gyakorlati feladatokból adódik.**
  - o Követelmény a rendezettség, a rendszeresség, a folyamatosan, naponta készített írásbeli felkészülés (nevelési feladatok sora, a játék támogatásának megtervezése, a vázlatok, képességfejlesztő játékok stb.), melyben tükröződnie kell a szakszerűségnek, a megelőző elméleti és gyakorlati képzés során megszerzett tudás és gyakorlati tapasztalatok felhasználásának
  - o Napi megfigyeléseit kéthasábos formában rögzíti, amelyben az elemzéseket megfelelő szaknyelvhasználattal, stílussal és nyelvi igényességgel fogalmazza meg.
  - o Feljegyzéseiben, elemzésében mutasson rá a gyakorlati és az elméleti ismeretek összhangjára.

- A sikeres feladatteljesítés érdekében hosszabb távra (egy-egy hétre vagy akár hosszabb időintervallumra is) tervezze meg munkáját, mely során vegye figyelembe a csoport pedagógiai programját. Ezen belül is
  - a csoport szokás és szabályrendszerét
  - az óvodapedagógus adott időre eső képességfejlesztési és tevékenység szervezési terveit,
  - saját (az óvodapedagógussal előzetesen egyeztetett) elképzeléseit.
- Feljegyzéseinek készítése során is figyeljen a gyermekekkel, a szülőkkel, az óvoda dolgozóival kapcsolatban az alapvető etikai szempontok betartására. (mint pl. személyiségi jogok, őszinteség-tapintat kérdése, kategorikus kijelentések, megállapítások kerülése stb.)
- Esetenként (pl. az óvodapedagógus kérésére) rögzítse füzetébe önelemzését, önértékelését. (Az értékelési szempontok a gyakorlat során korábban már jól ismert szempontokkal azonosak.)

KRITÉRIUMRENDSZER ÉS AZOK MÉRÉSE

KRITÉRIUM LISTA

A zárógyakorlat feladatainak teljesítését és az óvodapedagógus jelölt hivatásra való felkészültségének szintjét, minőségét a lentebb található kritérium lista alapján állapíthatjuk meg. A kritérium lista átfogja a jelölt valamennyi tevékenységét: elméleti és gyakorlati felkészültségét, munkához és gyermekekhez való viszonyát. Tehát a kritérium lista mérőeszköze mindazon kompetenciáknak, amelyet a képzési és kimeneti követelmények meghatároznak (ismeretek, képességek, attitűdök).

A fejezet foglalkozik *a kritériumok leírásával, a kritériumok megállapíthatóságával, a fejlesztés eszközeivel, módszereivel, a kritériumok szintjének mérésével, értékelésével*, mely kidolgozott rendszer megbízható szakmai segédeszköze lesz a gyakorlatvezető óvodapedagógusoknak és a gyakorlatot értékelő oktatóknak.

A kidolgozott kritérium rendszer jól hasznosul majd a gyakorlati képzés folyamatában is, hiszen tartalmát, rendszerét illetően beilleszthető a gyakorlati képzés teljes rendszerébe.

KRITÉRIUMOK

1. Tervezés
2. Szervezés
3. Nevelésközpontú szemlélet érvényesülése
4. Játékközpontú szemlélet, játzóképeség
5. Gyermekismeret, a gyermek megismerésében alkalmazott módszerek (értelmezéshez: mennyire ismeri a korosztályt, az egyes gyermekeket, felkészültség a gyermek megismerésének módszertanából
6. Pedagógiai analízáló és szintetizáló képesség
7. A személyiség fejlődéséhez szükséges feltételek biztosításának képessége
8. A gyermeki szükségletek figyelembe vételének képessége
9. Személyes bánásmód és differenciált fejlesztés alkalmazásának képessége
10. A derűs, nyugodt légkör megteremtésének képessége
11. Pedagógiai analízáló és szintetizáló képesség
12. A gyermek motiválása
13. Affektív hatás képessége

14. Kapcsolatteremtés, együttműködés a szülőkkel
15. Kapcsolatteremtés, együttműködés a felnőtt munkatársakkal
16. Kapcsolatteremtés, együttműködés a gyermekekkel
17. Kommunikációs képesség
18. Problémamegoldó képesség
19. Kreativitás képessége
20. Következetes, de rugalmas nevelési helyzetkezelés
21. Az önálló pedagógiai munkára való képesség
22. Önreflexió és kritikusgondolkodás
23. Munkához való hozzáállás, viszony a munkához. (értelmezéshez: Felelősség, igényesség, pontosság, terhelhetőség, munkatempó a munkavégzésben)

KRITÉRIUMRENDSZER ÉS AZOK MÉRÉSE

Kritériumlista	A kritériumok leírása	A kritériumok megállapíthatósága	A fejlesztés eszköze, módszere	A kritériumok szintjének mérése, értékelése
1. Tervezési készség	A hallgató saját tevékenységének és a gyermekek tevékenységének megtervezési készsége	Pedagógiai és módszertani tartalmak, módszerek eszközök hatékony megválasztása, írásbeli rögzítése. Nevelési terv, tematikus tervek kidolgozása, napi pedagógiai tevékenység program, gyermeki aktivitások megtervezése, kidolgozása	A gyermekcsoport pedagógiai programja, óvodapedagógus időszakos és napi szakmai írásbeli munkája (napirend, hetirend, projektterv, fejlődési napló stb.) Segítséggel és önállóan elkészített heti pedagógiai terv kidolgozása	A mérés eszköze: - pedagógiai írásos dokumentumok A reflexió eszközei: - a gyakorlatvezető óvodapedagógus dokumentum elemzése, értékelése - a hallgató önelemzése, önértékelése
2. Szervezési készség	A hallgató saját tevékenységének és a gyermekek tevékenységének megszervezési készsége	A tervezett pedagógiai és módszertani tartalmak, módszerek, eszközök hatékony alkalmazása. A kidolgozott nevelési terv, tematikus tervek szerint a napi pedagógiai tevékenység, program, gyermeki aktivitások megszervezése.	A pedagógiai terv alapján a tevékenységek szervezési feladatainak ellátása Folyamatos tevékenység-szervezés Nevelési és tanulási helyzetek megoldása	A mérés eszköze: - a gyakorlat kivitelezése A reflexió eszközei: - a gyakorlatvezető óvodapedagógus megfigyelése - a gyakorlatvezető óvodapedagógus elemzése, értékelése - önelemzés, önértékelés
3. A gyermekek motiválásának	A gyermekek kíváncsiságának és	Változatos, sokszínű tevékenységtervezés és	Az óvodapedagógus, mint modell (változatos	A motivációs helyzetek tervezése és a választás

készsége	érdeklődésének változatos, tevékenységgel kielégítése sokszínű	szervezés, felkeltése, aktivizálás, példaadás Reakció helyzetekben spontán	érdeklődés fenntartása személyes	motiválás, nyitott, gyermekekre figyelő) Változatos motiváció és annak fenntartása a tevékenységekben, nevelési helyzetekben	sikere - hány gyermek érdeklődik - mennyi ideig érdeklődik - a játékközpontúság érvényesülése - a gyermeki kérdésekre adott válaszok - igényes, célszerű eszközhasználat - a gyermeki kérdések száma - differenciált tevékenységsszervezés
4. Az önreflexió és kritikus gondolkodás készsége	A hallgató saját gyakorlatának kritikus vizsgálata során, amikor is leír, elemez, érvel és önértékelést végez	A pedagógiai, módszertani szakterminológiák megfelelő alkalmazása, korszerű ismeretek beépítése, a korábbi gyakorlati felkészítés tapasztalatainak hasznosítása. Az elmélet-gyakorlat egymásra épülésének felismerése A cél-tevékenység-tartalom-módszer egységének felismerése és a gyermekekhez történő differenciált igazítása	A szakirodalom feldolgozása A gyakorlatvezető óvodapedagógus önelemzése Pedagógiai helyzetek kritikai elemzése Napi önértékelés Önértékelés, érvelés, elemzés	Írásos önértékelés irányított szempontok alapján A szóbeli önreflexió értékelésének szempontjai: - szakterminológiák alkalmazása - indoklás - helyes pedagógiai, módszertani döntések - fejlesztendő területek megnevezése	
5. Nevelésközpontú szemlélet	A gyermekekkel való bánásmódban és	A hallgató nevelési helyzetekben, nevelési	A gyakorlatvezető óvodapedagógus példája	A mérés eszközei: – A nevelőmunka tervezési	

<p>érvényesülése</p>	<p>tevékenységsszervezésben a nevelési feladatokon keresztül történik a gyermekek személyiségfejlesztése.</p>	<p>feladatokban gondolkodik. Írásbeli és gondolati felkészülésében ez tükröződik, tevékenységében pedig érzékelhető nevelő hatások tudatos közvetítése, a nevelési módszerek, eszközök célszerű alkalmazása</p>	<p>(tervező és gyakorlati tevékenysége). A hallgató tervezési feladatainak teljesítése. Tervezett és spontán nevelési helyzetek megoldása A hallgató elemzése, önértékelése, a gyakorlatvezető óvodapedagógus értékelése a nevelési szempont kiemelésével</p>	<p>dokumentumai, naplóvezetés</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nevelési helyzetek megoldása - A gyermeki fejlődést igazoló tények dokumentumai <p>A reflexió eszközei:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a gyakorlatvezető óvodapedagógus megfigyelése - a gyakorlatvezető óvodapedagógus elemzése, értékelése - a hallgató önelemzése, önértékelése
<p>6. Játékközpontú szemlélet</p>	<p>Annak érvényesítése, hogy az óvodáskorú gyermekek elsődleges tevékenysége a játék, s ez megmutatkozik a napirendben, a szabad játék tiszteletében, s valamennyi tevékenység tervezésében, szervezésében és irányításában.</p>	<p>A hallgató játékelméleti és módszertani felkészültsége megbízható. Az óvodai tevékenységek átfogó körében érzékelhető a játék dominanciája, a szabadjáték időkereteinek tiszteletben tartása, a játékoság alkalmazása. Elemző munkájában kiemelten foglalkozik a játék elsődleges szerepének</p>	<p>A gyakorlatvezető óvodapedagógus példája (felkészülése a játékra, játéktámogató gyakorlati tevékenysége (hely, idő, eszköz, eszközkészítés, nyugodt légkör, együttjátás, a játékos tevékenységsszervezés érvényesítése). A játék és egyéb tevékenységek tervezése. A szabad játék támogatásához szükséges</p>	<p>A mérés eszközei:</p> <ul style="list-style-type: none"> - A játéktámogatás tervezési dokumentumai, naplóvezetés - A hallgató feltételteremtő tevékenysége és játéka a gyermekkel - A játék kibontakozását, az élményszerű játékot igazoló tények <p>A reflexió eszközei:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a gyakorlatvezető óvodapedagógus megfigyelése - a gyakorlatvezető

		érvényesítésével	feltételrendszer megteremtésének, továbbá szükség és igény szerint a gyermekekkel való együttjátás gyakorlása. Játékos tevékenység szervezés (tanulási helyzetteremtés) gyakorlása. A hallgató elemzése, önértékelése, a gyakorlatvezető óvodapedagógus értékelése a játék elsődlegességének kiemelésével	óvodapedagógus elemzése, értékelése - a hallgató önelemzése, önértékelése
7. Játsszóképeség	A játsszóképeség, mint az óvodapedagógus kulcskompetenciája magában foglalja azon képességelemeket, mely a játsszáshoz, s a gyermek játékának megértéséhez szükséges (szervező képesség, beleélő képesség, tettetés képessége, kreativitás képessége, kommunikációs képesség, fantázia, mintha-helyzet teremtésének képessége,	A hallgató aktív játék, illetve játékszervező, játéktámogató tevékenysége közben mutatkozik meg játsszóképesége. A játsszóképeség érvényesül a szabad játékban, játékos tevékenységekben, a komplex művészeti területeken.	A gyakorlatvezető óvodapedagógus személyes példája (személyiségjegyei és képességei). A hallgató tervező munkája (tervezett játékok, tervezett játékoság). Játék a gyermekekkel, gyermekcsoporttal. Játékos tevékenységek	A játsszóképeség mérésére szolgáló kritérium rendszer szerinti gyakorlatvezetői megfigyelés, elemzés, értékelés (Kovácsné Bakosi Éva (2004): Mérőeszközök a játék és tanulás méréséhez. Debrecen)

	versenyszellem)			
8. Gyermekismeret, a gyermek megismerésében alkalmazott módszerek	Mennyire ismeri a korosztályt, az egyes gyermekeket, felkészültség a gyermek megismerésének módszertanából	Tervezőmunkája, tevékenység szervezése (tér, idő, eszközök, légkör) gyermekekkel, ill. a csoporttal való bánásmódja, spontán helyzetek kezelése igazodik a csoport életkori jellemzőihez, az egyes gyermekek sajátosságaihoz, eltéréseihez. Gyakorlati naplójának bejegyzéseiben a gyermek megismerésében alkalmazza korábban megszerzett szakismereteit	A gyakorlatvezető óvodapedagógus gyermek megismerő és megfigyelő tevékenységének megfigyelése. A gyakorlatvezető óvodapedagógusnak a gyermekek megismerését, fejlődését követő dokumentációjának tanulmányozása. Az egyének és a csoport ismeretére alapozott tervező munka. Tudatos megfigyelés. Feljegyzések a gyerekekről, gyermekcsoportokról, a csoport egészéről. Fejlődési napló vezetése egy gyermekről.	A hallgató saját megfigyeléseit tartalmazó dokumentum, napló vonatkozó feljegyzései a <ul style="list-style-type: none"> – gyermekek attitűdjéről, – eszközhasználatáról, – képességprodukción szintjéről. – A gyermekek megismerése érdekében alkalmazott megfigyelési technikák, – Az egyes gyerek csoportban elfoglalt szimpátia jegyeinek összefüggései A tevékenységek szervezésében a gyermeki sajátosságokat figyelembe vevő személyre szabott feltételteremtés
9. Pedagógiai analízáló és szintetizáló képesség	Valamennyi pedagógiai helyzet elemekre bontható, különböző szempont szerint elemezhető, értékelhető (cél, folyamat, okok, feltételek, eredmények), mely szintézisben jelenik meg. A képességnek	A gyermekek egyéni jellemzőinek ismerete, a tevékenységek szervezése, tervezése, azok belső összetevői. Az elvégzett pedagógiai munka értelmezése, a gyermeki	A hallgató megfigyelési napló készítésével rögzíti a valós események kiemelt jegyeit, értelmező reflexió készítésével értelmezi írásban	A hallgató képes a gyermekek és tevékenységek sajátos jegyeit rögzíteni, képes a rögzített jelenségeket szakterminológiákkal megfeleltetni. Az önelemzés és tervezés indikátora a képességpárnak.

	szerepe van a gyermeki megismerésben, a tervező munkában, a pedagógiai tevékenység elemzésében, értékelésében	tevékenységek közös jegyeinek felismerése		
10. A személyiség fejlődéséhez szükséges feltételek biztosításának képessége	A gyermeki személyiség fejlődéséhez komplex feltételrendszer kialakítása, megléte szükséges. Az elsődleges alap az elméleti felkészültség. Erre alapozva történik a gyermek megismerése. A gyermek ismerete, a pedagógus, s egyéb személyi feltételek adják a szubjektív feltételek rendszerét. Az objektív feltételekhez tartozik a tervező munka, s a környezeti feltételek (természeti és épített környezet, a tevékenységekhez szükséges légkör, tevékenység, ill. munkatempó, haladási ütem, gyermekek elhelyezése stb.)	A gyermekekre alapozott tervezési dokumentumok és a tevékenység szervezés teendői, illetve a folyamatban alkalmazott eljárások összhangja	A hallgató tervezési módszereinek és tartalmainak összekapcsolása. A gyermekekről szerzett információk értelmező megbeszélése. Az intézmény feltételei és a külső környezetben rejlő objektív lehetőségek összekapcsolása, bevonása	<ul style="list-style-type: none"> – A gyermekek megismeréséből származó információk tervezési szempontként történő megragadása, – a tevékenységek szervezése és folyamat közbeni támogatása érdekében alkalmazott módszerek személyre, adott képességre történő lebontása, – az egyéni fejlődési jegyekre reagáló felnőtt jelenlét – A tárgyi feltételek aktuális megfelelése a gyermekek cselekvési, problémamegoldó szintjének.
11. A gyermeki szükségletek figyelembe vételének képessége	A gyermekek szükségleteire (mozgás szükséglet, játékszükséglet, kötődés szükséglete, biztonság	A gyermekek különböző testi, lelki szükségleteinek, vágyainak	A gyermekek tevékenység jellemzőinek elemzése, a különböző szükségletek	A tervező munka belső jegyei között szerepelnek a különböző szükségletek. A különböző beazonosított

	szükséglet stb.) épített pedagógiai tervezés, bánásmód és tevékenységsszervezés	kielégítettsége, a gyermekek kiegyensúlyozott, elkötelezett és tartós tevékenység végzésében érhető tetten.	beazonosításával és a felnőttek által végzett szükséglet-kielégítő mechanizmusok megfigyelésével és minőségi elemzésével.	gyermeki szükségletekre tudatos feltételteremtés történik. Az egyének eltérő szükséglet igényeire tudatos környezeti feltételek teremtése Az általános, mindenkire érvényes szükségletek mellett képes az egyéni eltérésekből fakadó, eltérő ritmusú szükségletekre is adekvát válaszokat adni.
12. Személyes bánásmód és differenciált fejlesztés alkalmazásának képessége	Valamennyi gyermek egyéni eltérésének figyelembe vételével történik személyes fejlődésük elősegítése Ez megmutatkozik a személyiségfejlődés differenciált tervezésében, s a gyermekekkel való személyes, egyénhez igazított bánásmódban	<ul style="list-style-type: none"> - Alkalmazza az individualizációt, egyéni bánásmódot - A gyermek egyéni fejlődési ütemének figyelembe vétele - A gyermek életkori sajátosságainak figyelembe vétele - A gyermek egyéni szükségleteinek szem előtt tartása - Differenciált fejlesztés módszereinek alkalmazása - Különleges bánásmódot igénylő gyermekek fejlesztése 	A szakirodalom feldolgozása. A szakirodalmi ismeretek gyakorlati, mindennapi alkalmazása. A napi tevékenységeket a különböző életkorú gyermekek igényeihez mérten, és a gyermekek egyéni szükségleteinek szem előtt tartásával gyakorolja tervezni.	A tanult pszichológiai ismereteket képes a gyakorlatban alkalmazni. A napi, heti tervezetei készítésekor, a tevékenységek tervezésénél figyelembe veszi az adott gyermeki korosztály sajátosságait. A differenciálás során felkészül a gyermekek egyéni szükségleteinek szem előtt tartására. A gyermeki tevékenységek felajánlásánál épít a gyermeki önállóság kialakítására.
13. A derűs, nyugodt légkör megteremtésének képessége	A gyermek biztonság szükségletének	- Hogyan alakítja a hallgató a	- Folyamatos tevékenységsszervezés	- A hallgató hogyan biztosította a nyugodt,

	<p>érvényesüléséhez, az élményszerű óvodai élethez van szükség a derűs, nyugodt légkörhöz. E képesség érvényesüléséhez szükség van személyes tulajdonságokra (érzelmi kiegyensúlyozottság, nyugodtság, optimális tevékenység ritmus, türelem stb.), megfelelő helyre és egyéb környezeti feltételekre (világítás, zaj, fény, berendezés).</p>	<p>gyermekcsoport légkörét, mennyire ad lehetőséget az elmélyült tevékenységekre</p> <ul style="list-style-type: none"> - A tevékenységek irányítása során milyen az óvodapedagógus személye: közvetlen, szeretetre épülő, elfogadó, megértő, személyes, bizalomra épülő, empátikus, távolságtartó, közömbös, kimért - Az egyes tevékenységekhez mennyire biztosított hosszantartó, egybefüggő időt. 	<ul style="list-style-type: none"> - Nevelési és tanulási helyzetek kihasználása, tudatos tervezése - A tevékenységek előzetes szervezési feladatainak átgondolása, megoldása a folyamatosság biztosítása érdekében 	<p>elmélyült tevékenységekhez szükséges helyet és megfelelő időt</p> <ul style="list-style-type: none"> - Figyel-e a tevékenységek során egy-egy gyermek pillanatnyi igényére, a gyermekek egyéni jellemzőire, fejlettségére? - A játékszervezés során biztosítja-e a szabad játék lehetőségét? - Hogyan alakítja a gyermekcsoport légkörét, mennyire ad az lehetőséget az elmélyült tevékenységekre? - A tevékenységek irányítása során tükröződik-e a tudatos tervezés, felkészülés, mely a nyugodt légkör egyik alapja?
14. Affektív hatás képessége	<p>Az óvodás korosztállyal való foglalkozáshoz az érzelmi hatóképesség, az érzelmi sokszínűség, az érzelmi kiegyensúlyozottság jelenti az affektív hatás</p>	<p>A gyermekcsoporttal való tevékenységeit az érzelmi sokszínűség jellemzi. A gyermekekkel való tevékenységeit áthatja az</p>	<p>Szakirodalmi ismeretei alapján törekszik a gyermeki személyiség megismerésére. Az egyes gyermek egyéni tulajdonságainak és a gyermekcsoport</p>	<p>Képes felkelteni a gyermekek természetes kíváncsiságát, érdeklődését, az érdeklődést fenn tudja tartani. A gyermekek kérdéseikkel, problémáikkal őt keresik</p>

	képességének meglétét.	empátiás készség, nyitottság, kiegyensúlyozottság és kompetencia a saját döntéseiben.	jellemzőinek ismeretére. Törekszik arra, hogy minél több időt töltsön el a gyermekekkel annak érdekében, hogy érzelmileg képes legyen közel kerülni hozzájuk.	meg. Kialakul a gyermek biztonságos kötődése a hallgatóhoz.
15. Kapcsolatteremtés, együtműködés a szülőkkel	A szülőkkel, gondviselővel való rendszeres, folyamatos kapcsolat a gyermek, továbbá környezetének megismeréséhez, a neveléshez szükséges együtműködés feltételeinek megteremtéséhez	- Rendszeres kapcsolattartás a szülőkkel (napi folyamatos beszélgetés, reggeli érkezéskor és távozáskor) - Fogadóóra - Családlátogatások - Szülői értekezlet	- Az érkező gyermekek fogadása, szülőkkel való napi feladatok megbeszélése - Közös családlátogatás az óvodapedagógussal - Fogadóórán a gyakorlatvezető pedagógus tevékenységének megfigyelése/mintaadás (bekapcsolódás a fogadóóra témájától függően) - Részvétel szülői értekezleten, részfeladatok megoldása - Szülők tájékoztatása falitáblán - Szülőknek szóló programok szervezése	- Szülőkkel való kommunikáció szintje, módja - A változatos kommunikáció használata a szülők irányában - Reflektálás a szülők gyermekkel kapcsolatos visszajelzéseire - A szülőkkel való kapcsolattartási módok alkalmával a pedagógiai attitűd mérése

<p>16. Kapcsolatteremtés, együttműködés a munkatársakkal</p>	<p>A munkavégzéshez szükséges folyamatos szakmai és személyes kapcsolat a gyermekek nevelésében közreműködő munkatársakkal</p>	<p>A nevelési-gondozási folyamat során segítő, empatikus nyitott magatartás tanúsítása. Hatékony kommunikációs stílus megválasztása. Folyamatos kapcsolattartás a kollégákkal. Alkalmazkodó magatartás az együttműködésben.</p>	<p>Önállóan, tudatosan és kezdeményezően együttműködik a kollégákkal a pedagógiai program, nevelési tervek, tevékenység-vázlatok összeállításában. Aktív részese a munkaközösség szakmai életének (értekezletek, továbbképzések, műsorok) Képes tárgyyszerűen értékelni, elemezni – írásban és szóban is-mások szakmai munkáját</p>	<p>Aktív szakmai és emberi kapcsolatrendszer alakított ki az intézményen belül. Részt vesz az intézményi innovációban, pályázatokban. Segítő, empatikus, nyitott a személyes, emberi kapcsolataiban is. Kommunikációja megfelel a szakmai, etikai normáknak. Konstruktivitás és kölcsönösség jellemzi a partneri kapcsolatait.</p>
<p>17. Kapcsolatteremtés, együttműködés a gyermekekkel</p>	<p>A gyermekkel való kapcsolatteremtés kiterjed az óvodába lépés kezdetére, továbbá a mindennapi együttlétre. A pedagógussal történő szoros együttműködésben válik a gyermek a nevelés aktív résztvevőjévé. Ebben mutatkozik meg a hallgató együttműködési képesség</p>	<p>A nevelési-gondozási folyamat során segítő, empatikus nyitott magatartást tanúsít. Hatékony kommunikációs stílus megválasztása törekszik (változatosság, egyénre szabott kommunikáció, érthetőség, játékoság stb.) Fokozott figyelmet fordít a gyerekek motiválására, támogatására,</p>	<p>Folyamatos tevékenység-szervezés Nevelési és tanulási helyzetek megoldása</p>	<p>A hallgató önelemzése és a a mentorpedagógus értékelése alapján: - játékos-képesség a tevékenységekben - a gyermekekkel való kommunikáció, együttműködés minősége - motiváló erő (kreativitás, egyéni bánásmód, változatosság, szakmai tudatosság stb.) - Tolerancia, nyitottság, alkalmazkodó képesség az együttműködésben</p>

		differenciált fejlesztésére értékelésére.		
18. Kommunikációs képesség	A verbális és nonverbális kommunikáció a hallgató valamennyi megnyilvánulásával együtt jár. A hallgató ugyanakkor nem csak közvetítő, hanem fogadó is, tehát értenie kell a gyermeki kommunikációt is.	A pedagógusi munka minden területén kísérvé figyelemmel a hallgató beszédpercepciójának, beszédprodukciónak jellemzőit, és nonverbális kommunikációját: tiszta hangképzés, folyamatos, érthető beszéd, árnyalt testbeszéd, a verbális és non-verbális kommunikáció összhangja, jó szövegértés Az írásbeli munkájának nyelvi megformáltsága tükrözze a stilisztikailag és nyelvtanilag egyaránt helyes, választékos, szakmai nyelvhasználatot.	A napi tevékenységek során kiemelt figyelmet szentelünk a beszélgetés, a magyarázat módszerének és a kérdezőtechnikának, a gyermekekkel, szülőkkel, munkatársakkal egyaránt. A különféle kommunikációs stílusok, eszközök célszerű használata, gyakorlása pl: szülőértekezlet, önelemzés, tevékenységek vezetése, infokommunikációs eszközök és online csatornák használata stb. Biztosítsunk lehetőséget a szakmai álláspontok kifejtésére, az önálló, tudatos és kezdeményező együttműködésre.	Az értékelés lehetséges módja: <ul style="list-style-type: none"> - az előadás-technika (hangerő, hangszín, tempó stb.) célnak megfelelő megválasztása, használata - állandó szóbeli értékelés+értékelő lapok - az írásbeli munka folyamatos javítása - önelemzés, önértékelés kommunikációja (érthetőség, világos gondolatmenet, pontos, következetes fogalomhasználat, szaknyelv, változatos, választékos stílus stb.)
19. Kreativitás képessége.	Nem sablonos, hanem	Mindennapi	A nevelési célok	- Önjellemzés

<p>Probléma érzékenység, probléma felismerő és megoldó képesség</p>	<p>változatos, eredeti elgondolások a tevékenységek tartalmának, módszereinek és eszközeinek megválasztásában. Új megoldások, megoldásvariánsok kidolgozása. Változás érzékenység, eltérő jelzések értelmezése, többféle válasz megadásának képessége.</p>	<p>munkájában eredményesen alkalmazza az új, változatos módszereket, technikákat, eszközöket, tudományos és művészeti eredményeket. Komplex módon veszi figyelembe a pedagógiai folyamat minden elemét. Konstruktívan viszonyul a nevelést támogató digitális technológia felhasználhatóságához. A problémákat, konfliktusokat felismeri, helyesen értelmezi, és hatékonyan kezeli.</p>	<p>tudatosításából kiinduló tevékenység- szervezés: egységben kezeli a fejlesztési célokat, optimálisan és játékos élményként kombinálja a módszereket, eszközöket. Gyakran él a humor és a nyelv erejével, bátran támaszkodik a művészeti tevékenységek élményére. Tudatosan, egyéni szükségletekhez igazítva választja ki a problémamegoldó stratégiákat.</p>	<p>-A gyerekek, kollégák viszonyulása, értékelése -A divergens gondolkodás minősége -A személyes életút eredményei -A munkában, kapcsolatokban megjelenő: önállóság, komplexitás, nyitottság, nonkonformitás, tolerancia, magas fokú elkötelezettség, fantázia</p>
<p>20. Következetes, de rugalmas nevelési helyzetkezelés</p>	<p>A sokféle nevelési helyzet megoldásakor az általános irányelvek betartása mellett a konkrét helyzetekhez való rugalmas alkalmazkodás</p>	<p>A jelölt tervező munkája során alkalmazza korszerű nevelésméleti, óvodapedagógiai ismereteit. E tevékenységében felismerhető elméleti felkészültségének a gyermekekhez, gyermekcsoporthoz való igazítása.</p>	<p>Gyakorlatvezető óvodapedagógus mintája Spontán és tervezett nevelési helyzetek megoldása Nevelési helyzetek elemzése, megoldások értékelése, megoldási javaslatok megfogalmazása Megfigyelésen alapuló információgyűjtés és</p>	<p>Nevelési feladatok tervezési dokumentumai Nevelési helyzetfelismerés és megoldás megfigyelése, a megoldás értékelése Reakció a váratlan helyzetekre Megoldási variációk helyességének ellenőrzése</p>

		<p>A tudatosan tervezett és spontán nevelési helyzetben többféle megoldás tervezésére és alkalmazására képes. Rugalmas megoldásokat a gyermek érdekében alkalmaz.</p> <p>Figyelmet fordít a nevelési helyzetek azonosítására, a megoldására való képesség kialakítására.</p> <p>Minden képességre kiterjedő, megismerésre alapozott nevelést alkalmaz.</p> <p>Kompetenciaelvűség: minden gyermeket önmagához képest fejleszt.</p> <p>Jól alkalmazkodik a változó feladatokhoz, helyzetekhez. Nyitott az új ötletek iránt, és jól alkalmazkodik a változó helyzetekhez.</p>	<p>elemzés, hatékony pedagógiai eljárások, megfelelő nevelési és tanulásszervezési módok kiválasztása.</p>	
21. Az önálló pedagógiai munkára való képesség	A hallgató képessége a nevelőmunka önálló tervezésére, szervezésére, irányítására és az arra való reflektálásra	Tisztában van szakmai felkészültségével, személyiségének sajátosságaival, és képes alkalmazkodni az	Saját pedagógiai gyakorlatát folyamatosan elemzi és fejleszti. Tudatosan fejleszti pedagógiai	Munkájában alkalmazza az új módszereket, tudományos eredményeket. Szakmai kapcsolatrendszer kialakítására törekszik.

		eredményes pedagógiai munka feltételeihez, elvárásaihoz. Képes önálló elméleti kutatásra, és az ismeretek eredményes gyakorlati alkalmazására.	kommunikációját. Változatosan és nagy biztonsággal választja meg és alkalmazza a különböző nevelési-fejlesztési módszereket, eszközöket.	Részt vesz intézményi innovációban, tehetségprogramban, (esetenként pályázatokban, kutatásban). Saját ötleteivel aktívan segíti a pedagógus-közösség szakmai munkáját. Meglátásai, értékelései, írásbeli munkája egyértelmű, tárgyyszerű.
22. Munkakedv, munkához való hozzáállás	Motiváció, felelősség, igényesség, pontosság, terhelhetőség, munkatempó a munkavégzésben	A munkába érkezés és távozás időpontja. Az írásbeli munka tartalmi és formai igényessége. Az eszközök célszerűsége és igényes, esztétikus kivitelezése. A feladatvállalás önállósága A tevékenységek hangulati kísérője a jókedv és a derű Határidők kijelölése Érdeklődve, nyitottan várja a feladatokat, többletmunkával járó tevékenységeket is örömmel végez. Képes a környezetében lévő felnőttek és gyermekek motivációjára,	A gyakorlatvezető óvodapedagógus és más munkatársak példája A munkarendhez való alkalmazkodás gyakorlása Írásbeli feladatteljesítés igényes végzésének gyakorlása A célszerű és igényes eszközkészítés gyakorlása Határidős feladatok teljesítése	Pontosság a munkarendben, feladatteljesítésben. Feladatok önálló felismerése és vállalása. Pontosság, igényesség az írásbeli munkában, eszközkészítésben. Vidám alaphangulat, kiegyensúlyozott érzelmi megnyilvánulások. Egyenletes, élénk munkatempó. Határidők betartása

		<p>rugalmasan kezeli a változásokat, kapcsolatokat épít és irányít a szülők, kollégák, és gyermekek körében. Alapos, pontos, igényes tervezeteket készít, a gyermek és önmaga teljesítményét helyesen értékeli, szívesen javítja. Képes alkalmazkodni az adott óvodai csoport napirendjéhez, s az óvodapedagógusok elvárásait a legjobb szakmai tudással teljesíti.</p>		
--	--	---	--	--

SZEMPONTOK - ELEMZÉS, ÉRTÉKELÉS

Néhány általános szempont a gyakorlati munka elemzéséhez, értékeléséhez:

- milyen felkészültséget tükröznek *vázlatai* (pedagógiai, pszichológiai és módszertani ismeretek, kreativitás, helyi sajátosságok stb.);
- milyen a jelölt *stílusa, attitűdje* a nevelési helyzetekben;
- hogyan valósítja meg a differenciált bánásmódot a játékos tanulás folyamatában? (különleges bánásmódon igénylő gyermekek – SNI-s gyerekekkel, illetve a tehetséges, különleges képességű gyerekekkel, valamint a különböző fejlettségi szintű gyerekekkel való bánásmód);
- jól választotta-e meg, illetve megfelelően alkalmazta-e a módszereket;
- milyen az eszközök minősége;
- az eszközhasználathoz kapcsolódó szokásokat hogyan alakította;
- megvalósítja-e és hogyan az óvodapedagógus a gyermekek cselekvő gondolkodtatását;
- megfelelő-e a szervezett tevékenység időtartama (életkori sajátosságok, fejlettségi szint figyelembe vétele, a témakör feldolgozására szánt elegendő idő–projekt munka tervezése stb.).

A gyermek tevékenységformái

Játék:

- a *játék* objektív és szubjektív feltételeinek megteremtéséről hogyan gondoskodott;
- hogyan fejleszti a gyermek játszóképességeit, mennyire segíti a gyermekek önálló kezdeményezéseit;
- figyel-e a játékban egy-egy gyermek pillanatnyi igényére, játék fejlettségi szintjére;
- a játékszervezés során biztosítja-e a szabad játék lehetőségét;
- hogyan alakítja a gyermekcsoport légkörét, mennyire ad az lehetőséget az elmélyült játéokra;
- milyen szervezési feladatokat lát el a játékidőben, és azok mennyire indokoltak;
- mennyire érzékeli, és milyen mértékben tesz eleget a játékidőben a gondozási feladatok megoldására;
- új játékeszközök gyerekekkel, vagy nélkülük való elkészítése;

- játékidőben hogyan segíti elő a spontán tanulás megvalósítását.

Mozgás:

- milyen módon valósította meg a képességfejlesztést;
- mennyire változatos módszereket, eszközöket, mozgásformákat tervezett;
- milyen kézi szereket, tornaszereket alkalmazott a testnevelés feladatainak megoldása érdekében;
- törekedett-e a foglalkozások változatos szervezésére (foglalkozásmodellek);
- hogyan alkalmazta a foglalkoztatási formákat;
- mennyire épített a testnevelési játékok képességfejlesztő hatására
- alkalmazta-e a hibajavítás változatos módszereit;
- megfelelő terhelést biztosított-e a gyermekek számára stb.

Anyanyelvi-irodalmi nevelés (vers, mese)

- A pedagógus attitűdje, a csoport légköre hogyan biztosítja a gyermeki kommunikációs szükségletek kielégítését
- milyen módon valósította meg az érdeklődés felkeltését, és annak megtartását;
- hogyan biztosította a mesehallgatás feltételeit;
- milyen eszközöket alkalmazott az irodalmi élmény fokozására;
- az anyanyelvi kompetenciák fejlesztésének lehetőségei a tevékenységben;
- spontán formák alkalmazása a pedagógus a versmondásra, mondókázásra;
- hogyan történt a tevékenység lezárásának módja: hangulati lezárás, élményfeldolgozás komplex formáinak felajánlása, biztosítása stb.

Ének-zene, énekes játékok:

- ének-zenei anyag, illetve a zenehallgatási anyag válogatásának szempontjai;
- a kitűzött feladat megfelel-e a gyerekek életkori sajátosságainak, képességeinek;
- hogyan, milyen módon kezdeményez;
- milyen az óvodapedagógus énekhangja, alkalmaz-e hangszereket;
- milyen a gyerekek improvizációs készsége, mennyire veszi azt figyelembe a jelölt;
- a dalos játékok módszere megfelel-e a gyermekek életkorának, elsajátításának;
- a dalanyag és a kitűzött feladat összhangja;
- hallás- és ritmusfejlesztés módszere;
- hangmagasság és a tempó milyensége stb.

Rajzolás, mintázás, kézimunka:

- törekszik-e az óvodapedagógus a vizuális kultúra változatos formáinak megismertetésére;
- az életkornak és a gyermeki fejlettségnek megfelelő feladatokat és technikákat választott-e az óvodapedagógus;
- képes-e az óvodapedagógus a differenciált irányításra, az egyéni foglalkozásra;
- milyen változatos ábrázolási módokat ismer a jelölt;
- hogyan kezeli a kész alkotásokat;
- biztosított-e a gyerekek egyéni elképzeléseinek, kreativitásának lehetősége és az alkotás
- mint önkifejezés öröme;
- a tevékenységek során hogyan alakítja az óvodapedagógus a gyerekek igényét az
- esztétikai élmények befogadására, környezetük esztétikus alakítására? stb.

A külső világ tevékeny megismerése:

- hogyan igyekszik megvalósítani a tevékenységben a természeti-emberi és tárgyi környezet megismerését;
- mennyire törekszik a gyerekek meglévő ismereteit feltárni és feldolgozni;
- a motiváció megfelelő volt-e;
- a problémahelyzet-teremtés megfelelő számú és mélységű volt-e;
- milyen módon biztosította a cselekvő gondolkodás feltételeit;
- Van-e elég idő a megoldásra,
- hogyan értékelt az óvodapedagógus;
- milyen módszerek alkalmazásával történt az ismeretek rendszerezése;
- sikerült-e gondolkodtató kérdéseket megfogalmaznia, figyelembe véve a gyermekek egyéni fejlettségét;
- milyen módon valósult meg a folyamatos motiváció;
- mennyire alkalmaz változatos módszereket? stb.

Kritériumrendszer a hallgatói tevékenység- és feladatrendszer értékelési szempontjaihoz

Előzetes megfontolások:

- Fordítsunk figyelmet a tudatos értékelésre! Az oktatónak/mentornak és a hallgatónak is egyértelműnek kell lenni, hogy melyek az adott feladat jó megoldásának a kritériumai, melyek lesznek ellenőrzéskor az értékelés szempontjai. A szempontrendszert írásban is a hallgatók rendelkezésére kell bocsátani.
- Fokozatosan bővítsük a szempontrendszert: kezdetben adjunk kevesebb szempontot a hallgatóknak, és amikor hozzászóltak a kritériumrendszerhez, az elvárások beépültek a tevékenység-vezetésükbe, akkor bővítsük tovább a szempontsört az új ismereteik, tudásuk, képességeik függvényében.
- A kritériumrendszer kidolgozásakor az elsődleges cél az értékek megtalálása legyen, ne a hibák keresése, a bírálat a fejlesztésre összpontosítson (**fejlesztési célok** és/vagy **minősítési célok**)
- A pedagógiai értékelés célja: átfogó, a tanulmányok egész időszakára kiterjedő személyiségfejlesztés, az önértékelési képesség kialakítása, s ezen belül az önálló tanulásra való képesség és igény kialakítása.
- Alapvető az értékelési eredmények folyamatos, rendszeres beépítése a mindennapi pedagógiai munkánkba.
- Mindig tartsuk szem előtt az értékelés alapelveit: *a fejlesztő szándék elve, a sokoldalúság elve, a méltányosság elve, az elméleti megalapozottság elve, a kivitelezhetőség elve*

Az értékelés típusai:

1. diagnosztikus

funkciója: előzetes készségek és tudás felmérése, a tanulók jellemzői alapján a tanítási mód kiválasztása / *tárgya:* kognitív, affektív és pszicho-motoros területek, fizikális, pszichológiai és környezeti tényezők

2. formatív

funkciója: Visszacsatolás a tanulóhoz és a tanárhoz, a hibák azonosítása a megoldási módok kialakítása céljából / *tárgya:* kognitív területek

3. szummatív

funkciója: A tanulók minősítése, kategorizálása / *tárgya:* általában kognitív, a tanegységtől függően pszicho-motoros vagy affektív területek.

Az értékelés módszerei

- megfigyelés: zárónap jegyzőkönyve, gyakorlatvezető óvodapedagógus megfigyelési és értékelési naplója, óvodavezető látogatási naplója
- értékelő megbeszélés: önértékelés, oktató/mentor értékelése
- hallgatói kérdőív
- hallgatói önértékelő lap

Az értékelés területei

- írásbeli feladatok, tervezőmunka
- gyakorlati feladatteljesítés
- elemzés, önértékelés, önreflexió
- munkához való viszony

A pedagógiai értékelés jellemzői:

- legyen objektív, érvényes, megbízható,
- sokoldalú, változatos értékelési formák,
- feleljen meg az értékelt tevékenység jellegének,
- megfogalmazásában legyen szakszerű, de világos, érthető, értelmezhető, közvetítésében kongruens
- személyre szóló legyen,
- ösztönző hatású legyen,
- nem lehet megtorló, fegyelmező jellegű,
- a szóbeli és írásbeli értékelés egészséges aránya biztosított legyen,
- folyamatos legyen,
- kiszámítható legyen,
- legyen tárgyyszerű (mit, hol, miben hibáztak, hogyan lehetséges a javítás),
- megfelelő légkörben történjen (minimális stressz mellett)

A hallgató értékelésének általános szempontjai

- A kijelölt feladatokat milyen önállósággal végzi?
- Milyen hatékonyságú az óvodai csoportban az irányítói munkája?
- Milyen fejlett a probléma-felismerése és a problémamegoldó képessége?

- Milyen módon értékel?
- Milyen rendszerességgel értékel?
- Értékelési feladatait mennyire végzi tudatosan?
- Értékelése segítő szándékú-e?
- Értékelése mennyire következetes?
- Értékelésének milyen a stílusa?
- Hogyan és mennyire segíti a tevékenység irányítása az előzetesen meghatározott nevelési-, fejlesztési célt?
- Milyen a munkabírása?
- Milyen a kommunikációja?
- Mennyire veszi figyelembe munkája során az adott közösség szabályait?
- Milyen a kapcsolata a munkatársakkal, a gyerekekkel, a szülőkkel?
- Mennyire pontos az adminisztrációja?
- Mennyire tartja a határidőket? Mennyire megbízható?
- Milyen a munkatempója?
- Milyen mértékben kapcsolódik be az óvoda programjaiba?

MEGFIGYELÉSI LAP

A hallgató neve: _____

A tevékenység helye: ideje: _____

Az értékelést végző oktató/gyakorlatvezető óvodapedagógus:
_____

Dátum: _____

A = kiváló/átlagon felüli

B = jó / de nem rendkívüli

C = közepes / nem rossz, de lehetne jobb

D = gyenge / de nem teljesen elfogadhatatlan

E = nagyon gyenge / elfogadhatatlan

<i>SZEMÉLYES TULAJDONSÁGOK</i>		
<i>Indoklás</i>		
1. a feladathoz való hozzáállás, megjelenés		
2. fellépés, hangnem, stílus, kapcsolat a gyerekekkel		
3. a szokások betartásának képessége		
4. a figyelem terjedelme, megosztott figyelem működése		
5. a gyerekek szükségleteihez, érzelmi, pszichés állapotához való alkalmazkodás képessége – rugalmasság		
6. a gyerekek kognitív jellemzőihez való alkalmazkodás képessége		
7. a gyermeki viselkedés, tevékenység objektív értékelésének képessége		
8. a saját teljesítmény objektív értékelésének képessége		

<i>A TEVÉKENYSÉG TERVEZÉSÉNEK MINŐSÉGE</i>			
1. a célok egyértelműsége, megválasztásuk indokoltsága			
2. a motiválás módja			
3. megfelelő számú és jellegű tevékenység, ill. feladat, a játéktípusok és munkaformák változatossága, egyensúlya, logikai rendje			
4. elvek érvényesítése, különösen a játékosság, önkéntesség, differenciálás			
5. célszerű és változatos módszerek			
6. a tevékenységek/feladatok kidolgozottsága, előkészítettsége			
7. időbeosztás			
<i>A TEVÉKENYSÉG-SZERVEZÉS, IRÁNYÍTÁS MINŐSÉGE</i>			
1. tevékenységvezetés, a csoportélet szervezése, irányítása			
2. gazdálkodás az idővel, a tevékenység dinamikája			
3. a játéktevékenység támogatása/feladatok lebonyolítása			
4. a eszközök indokoltsága, alkalmazása, minősége			
5. a kérések/feladat-meghatározások világossága			
6. a magyarázatok érthetősége, színessége			
7. kérdezői technikák/kommunikáció a gyerekekkel			
8. a gyerekek bevonása a tevékenységbe			
9. a problémák/konfliktusok kezelése			
10. a kitűzött célok megvalósítása			

11. a gyerekek tevékenységének/munkájának értékelése		
12. a váratlan, spontán helyzetek kezelése		
13. a tevékenység hangulata, munkaléggör		

SPECIÁLIS TANTÁRGYI SZEMPONTOK	
1. A pedagógus kommunikációja, az én-közlés minősítése	
Beszédstílus	
- <i>hangerő</i>	<i>halk hangos megfelelő</i>
- <i>hangszín</i>	<i>préselt, rekedt, fátyolos tiszt tiszt, gazdag</i>
- <i>beszédtempó</i>	<i>gyors lassú megfelelő</i>
- <i>hangsúly, hanglejtés</i>	<i>monoton túlhangsúlyoz téves (nem a mondanivalónak megfelelő) helyes</i>
- <i>beszédlégzés</i>	<i>helytelen változó, fejlesztést igénylő helyes</i>
- <i>artikulációs képesség/ hangképzés</i>	<i>nehezen érthető beszéd részben hibás hangképzés hibás hangképzés</i>
Testbeszéd	
- <i>tekintet</i>	<i>közömbös, passzív többnyire felveszi a kapcsolatot kapcsolatkereső, kezdeményező</i>
- <i>mimika</i>	<i>alig használja, közömbös alkalmazza, de még gátolt kifejező, gazdag</i>
- <i>gesztus</i>	<i>alig használja túlgesztikulál természetes, kifejező</i>
- <i>térköz</i>	<i>a testi kontaktust elutasítja, távolságot tart többnyire jól alkalmazza testi kontaktusa, távolságtartása természetes</i>

Kommunikációs viszony	
- felnőtt-gyerek viszonylat	<i>közömbös, elutasító, passzív fecsegő, nincs beszédfigyelme természetes dialógus, jó beszédfigyelme</i>
- felnőtt-felnőtt viszonylat	<i>közömbös, elutasító, passzív fecsegő, nincs beszédfigyelme természetes dialógus, jó beszédfigyelme</i>
Komplex én-közlés	
- verbális hatás	<i>nagyon jó/jó/közepes/rossz/nagyon rossz</i>
- kongruencia/hitelesség	<i>nagyon jó/jó/közepes/rossz/nagyon rossz</i>
- rendezett én-közlés (komplex hatás)	<i>nagyon jó/jó/közepes/rossz/nagyon rossz</i>
- érzelmi azonosulást stimulál	<i>nagyon jó/jó/közepes/rossz/nagyon rossz</i>
- aktivizál	<i>nagyon jó/jó/közepes/rossz/nagyon rossz</i>
- szuggesztivitás	<i>nagyon jó/jó/közepes/rossz/nagyon rossz</i>

2. Mese-vers tevékenység (értékelés 5 fokozatú skálán: 5/nagyon jó – 1/gyenge)	
	pontszám indoklás
1. Műválasztás	
- a szöveg minősége: nyelvi/gondolati, erkölcsi, esztétikai értékeket tartalmaz	
- életkori jellemzőknek, pszichés fejlettségnek megfelelő	
- évszakhoz/ünnepkörhöz/hagyományokhoz igazodó	
- speciális nevelési célnak megfelelő	
2. A tevékenység-vázlat minősége	
3. Előzetes szervezési feladatok	
- eszközök előkészítése	
- helyszín kiválasztása/kialakítása	
- szervezeti forma megválasztása, indokoltsága (kötetlen, kötött)	
4. Motiváció	
- módja	
- idejének/helyének megválasztása	
- sikere	

5. Mesebemutató/előadástechnika	
- elhelyezkedés	
- hangerő	
- artikuláció	
- szerepformálás/értelmezés hanggal	
- szerepformálás/értelmezés testbeszéddel (gesztus, mimika, testtartás)	
- a mese dinamikájának biztosítása	
- folyamatos kapcsolattartás a gyerekekkel (szemkontaktus, érintés)	
- eszközhasználat módja, technikája	
6. A szemléltető eszközök minősége (esztétikum, méret, életkori sajátosságok figyelembevétele)	
7. A gyerekek viselkedése a tevékenység alatt/ meseélés	
8. A tevékenység zárása/az élmény továbbélésének a biztosítása	

SZÖVEGES ÉRTÉKELÉS

KIEMELKEDŐEN JÓ TERÜLETEK

.....

.....

.....

.....

FIGYELMET IGÉNYLŐ TERÜLETEK

.....

.....

.....

Óvodapedagógus alapképzési szak
képzési és kimeneti követelménye

1. Az alapképzési szak megnevezése: óvodapedagógus (Pre-School Teaching)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

– végzettségi szint: alapképzés (baccalaureus, bachelor, rövidítve: BA)

– szakképzettség:

a) óvodapedagógus

b) nemzetiségi óvodapedagógus [zárójelben megjelölve a nemzetiségi (horvát, német, román, szerb, szlovák, szlovén) nyelvet, illetve a cigány-roma képzési irányultságot]

– a szakképzettség angol nyelvű megjelölése:

a) Pre-School Teacher,

b) Ethnic Minority (Croatian, German, Romanian, Serbian, Slovakian, Slovenian, Roma) Pre-School Teacher

– választható szakirány: nemzetiségi óvodapedagógus (Ethnic Minority Pre-School Teaching)

3. Képzési terület: pedagógusképzés

4. Képzési ág: óvodapedagógus, tanító

5. A képzési idő félévekben: 6 félév

6. Az alapképzés megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit

6.1. Az óvodapedagógus, tanító képzési ág közös képzési szakaszához rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6.2. A szakirányhoz rendelhető minimális kreditérték: legalább 32 kredit, legfeljebb 54 kredit

6.3. A szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 9 kredit

6.4. A szakdolgozathoz rendelt kreditérték: 10 kredit

6.5. A gyakorlati ismeretekhez rendelhető minimális kreditérték: 26 kredit nemzetiségi óvodapedagógus szakirányon ebből a nemzetiségi képzés gyakorlati ismeretei legalább 6 kredit

6.6. Intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzésben szerezhető minimális kreditérték: 9 kredit

7. Az alapképzési szak képzési célja, az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan pedagógiai szakemberek képzése, akik elméletileg megalapozott ismeretek, készségek és képességek birtokában alkalmasak az óvodai nevelés feladatainak ellátására, továbbá megfelelő ismeretekkel rendelkeznek a képzés második ciklusban történő folytatásához.

A nemzetiségi szakirányt választó óvodapedagógusok képesek az óvodás gyermekek magyar nyelven és nemzetiségi nyelven történő nevelésére.

Közös kompetenciák az óvodapedagógus, tanító képzési ágban

A hallgatók ismerik:

- a kisgyermekkorú nevelés és oktatás történetének egyetemes és magyar jellemzőit,
- a gyermekek fejlődésének pszichológiai sajátosságait,
- Magyarország legújabbkori történetének és társadalmának kérdésköreit,
- az információs és kommunikációs technika használatához szükséges eljárásokat, tudnivalókat.

Az alapközpont birtokában – a nemzetiségi szakirányt is figyelembe véve – az óvodapedagógusok

a) az ismereteket illetően bizonyították, hogy

- ismerik és értik a társadalmi változások, a közoktatás és az óvodai nevelés összefüggéseit;
- ismerik a tartalmi szabályozás dokumentumait;
- ismerik az óvodás korú gyermek személyiségének fejlődési sajátosságait;
- ismerik a nevelés és fejlesztés elméletét, az óvodás korosztály differenciált személyiségformálásának folyamatát, tevékenységeit, azok tervezését, módszereit, a sajátos nevelési igényű és a hátrányos helyzetű gyermekek nevelésének specifikumait, a családdal való együttnevelés lehetőségeit;
- az óvodai tevékenységek tartalmainak közvetítéséhez szükséges szaktudományos és művészeti ismeretekkel rendelkeznek;
- elsajátították a tevékenységek szervezéséhez szükséges módszertani ismereteket az anyanyelvi nevelés, a játék, a mese-vers, az ének-zene, a vizuális tevékenység, a mozgás és a környezet tevékeny megismerése területén;
- ismerik az élményszerű óvodai életmódszervezés lehetőségeit;
- tájékozottak az egészségre nevelés és a mentális egészség védelmének elvi és gyakorlati kérdéseiben;
- ismerik az óvodai mérés, értékelés és minőségfejlesztés elveit, módszereit.

b) ismereteik alkalmazását illetően alkalmasak

- az óvodás korú gyermekek személyiségfejlődéséhez szükséges feltételek biztosítására,
- óvodapedagógusi nevelő tevékenység ellátására,
- kompetenciájukból adódó szakmai lehetőségeik és feladataik felmérésére;
- problémák felismerésére, azok kritikus elemzésére és konfliktushelyzetek megoldására;
- pedagógiai döntésekre;
- előítéletmentesen az inter- és multikulturális nevelésre;
- a családokkal való együttműködésre;
- a társintézményekkel, fenntartókkal való kapcsolattartásra;
- a szakszolgálatokkal szakmai partnerség kialakítására;
- önálló tanulással és/vagy szervezett továbbképzésekkel új kompetenciák elsajátítására.
- idegen nyelven alapszinten kommunikálni;

c) szakmai attitűdök és magatartás terén rendelkeznek

- önismerettel; önértékelési képességekkel; önérvényesítés, önmenedzselés képességével; sikerorientált beállítódással; minőségtudattal;
- gyermek- és emberismerettel, gyermekközpontú szemlélettel, játékos képességgel,
- fejlett kommunikációs képességgel,
- társadalmi érzékenységgel, közösségi felelősségérzettel és feladatvállalással,

- az egyetemes emberi és nemzeti normák tiszteletével, tudatos értékválasztási képességgel;
- a team-munkához szükséges kooperációs képességgel;
- környezettudatos magatartással.

A nemzetiségi óvodapedagógusok a fentiekén túl

- a) a képzés során az ismereteket illetően bizonyították, hogy
- magas szintű nemzetiségi nyelvi kompetenciákkal rendelkeznek;
  - ismerik a nemzetiség történelmét és kultúráját;
  - nemzetiségi óvodapedagógusként jellemzi őket a korszerű általános műveltség, a társadalmi érzékenység, a közösségi felelősségérzet és feladatvállalás;
  - ismerik az óvodás korosztály nevelése során hatékonyan alkalmazható nyelvpedagógiai eljárásokat, nyelvtanadási és fejlesztési stratégiákat,
  - korszerű ismeretekkel rendelkeznek a korai kétnyelvűség szakterületén;

b) ismereteik alkalmazását illetően alkalmasak

- elméletileg megalapozott ismeretek, készségek és képességek birtokában az óvodás korú gyermekeket valamennyi nevelési területen magyar nyelven nevelni, valamint a nemzetiségi anyanyelvi nevelés feladatait ellátni;
- korszerű népismereti/nemzetiségi tartalmak közvetítésére (néprajz, történelem, zene, tánc stb.) alkalmazni tudják e tartalmak óvodás korban történő elsajátításának módszertani lehetőségeit.

c) a szakmai attitűdök és magatartás terén rendelkeznek

- a nemzetiségi identitás elmélyítéséhez szükséges gyakorlati készségekkel, jártasságokkal;
- a permanens művelődés igényével és képességével;
- az egyetemes emberi és nemzeti, illetve nemzetiségi értékek, az erkölcsi normák tiszteletével.

8. A törzsanyag (szakképzettség szempontjából meghatározó ismeretkörök):

– alapozó ismeretek: 32-45 kredit

társadalomtudományi ismeretek, pedagógia, pszichológia, informatika

– szakmai törzsanyag: 110-140 kredit, ebből

a) szakmai elméleti modul: játék pedagógiája és módszertana, anyanyelvi, irodalmi nevelés és módszertana, matematikai nevelés és módszertana, környezeti nevelés és módszertana, ének-zenei nevelés és módszertana, vizuális nevelés és módszertana, testnevelés és módszertana – 54-72 kredit, továbbá differenciált szakmai ismeretek felsőoktatási intézmény egyedi jellegét adó ismeretkörökből (pl.: idegennyelv) –12 kredit;

b) speciális programok modul: 30-40 kredit

ba) választható programok (pl.: családpedagógia, inkluzív–integrált nevelés, környezeti nevelés, multi- és interkulturális nevelés, gyermek– és gyógytestnevelés, gyógypedagógia) – 15-18 kredit,

bb) nemzetiségi óvodapedagógus szakképzettség esetén továbbá: nemzetiségi ismeretek, kétnyelvűség elmélete és gyakorlata, nemzetiségi óvodai foglalkozások módszertana és gyakorlata, nemzetiségi nyelv – 30-40 kredit.

c) szakmai, gyakorlati modul: 26-34 kredit

9. Szakmai gyakorlat:

A gyakorlati képzés az eredményes óvodapedagógusi tevékenységhez szükséges készségek, képességek kialakítását segíti; olyan szervezeti és tevékenységformákat biztosít, amelyek a tartalmilag és módszertanilag komplex, fokozatosan bővülő önállóságú, egymásra épülő óvodai feladatrendszer megvalósítására tesznek alkalmassá. A gyakorlati képzés fogalmába beleértendők a hallgatók hospitálásai, csoportos és egyéni óvodai gyakorlatai, önismereti, kommunikációs és játzóképesség-fejlesztő tréningek, a speciális programok gyakorlatai, valamint a pedagógiai és módszertani stúdiumok keretében végzett gyakorlatok is.

A külső szakmai gyakorlat időkerete 8 hét. Az összes szakmai gyakorlaton belüli kreditértéke 9 kredit.

10. Idegennyelvi követelmények:

Az alapfokozat megszerzéséhez legalább egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2) komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.